

Program na říjen 2005

Tři sestry Martina Macháčka

sobota 1. října 2005

v 17 hodin

pořádá: Martin Macháček

vstupné: 40 Kč

Tři panenky... Avšak neprodejné... Chtějí být stále šťastné, mít se kam vracet, mít jedna druhou i třetí, být stále u šálku čaje. Ale je tohle pravda? Jsou doopravdy takové? Hvězdné herecké trio Míša, Janča a Kristýnka rozpohybují i poslední buňku v těle. Neustanou v tanci po celou dobu. Jsou tři a umí pěkně prohat.

Prstencové zatmění Slunce, u nás částečné

pondělí 3. října 2005

od 9:30 do 13 hodin

pozorování

vstupné: dospělí 20 Kč, děti 10 Kč

Zatmění na vlastní oči velkým dalekohledem hvězdárny. Připraven je online internetový přenos prstencové fáze ze světa, odkud bude vidět v pásu největšího zastínění, promítaný v sále.

Ohlédnutí za letošním Astrotáborem

sobota 8. října 2005

od 14 hodin

Akce je určena jen pro účastníky Astrotábora a jejich přátele.

Večer deskových her XXXVI

úterý 11. října 2005

od 18 do 22 hodin

pořádá: Mira, Martin, Mira

vstupné: 20 Kč

Rodiče, vezměte své děti, děti, vezměte své rodiče a přijďte si s námi zahrát deskové hry.

Vernisáž výstavy Pavla Preisnera

čtvrtek 13. října 2005

v 18 hodin

vstup volný

Pavel Preisner vystaví klasickou malbu. Několik jeho prací mohli vidět návštěvníci letošního Zlínského Salonu na zámku. P. P. je autorem sbírky básní ULOMILI (Host, Brno 1996). Žije v Olomouci a vyučuje na Zlínské soukromé vyšší odborné škole umění.

Řád chaosu

pondělí 24. října 2005

v 19 hodin

přednáší: doc. ing. Ivan Zelinka, Ph.D.

vstupné: 25 Kč

Populárně odborný výklad tzv. deterministického chaosu. Součástí přednášky doc. ing. Ivana Zelinky, Ph.D. budou jak populární

ukázky chaosu ve formě reálných příkladů z ekonomiky, biologie či fyziky. Rovněž budou provedeny konkrétní demonstrace chaosu a to formou numerických simulací a ukázkou chaotického kyvadla. Uvidíte spojitost s řádem uvnitř chaotického chování.

Večer deskových her XXXVII

úterý 25. října 2005

od 18 do 22 hodin

pořádá: Mira, Martin, Mira

vstupné: 20 Kč

Rodiče, vezměte své děti, děti, vezměte své rodiče a přijďte si s námi zahrát deskové hry.

Prsten Slunce ve Španělsku

pondělí 31. října 2005

v 19 hodin

přednáší: Ivan Havlíček

vstupné: 25 Kč

Cesta za zatměním 3. 10., kterou podnikne sdružení Aldebaran

Pozorování oblohy

Přijďte si prohlédnout podzimní souhvězdí a další zajímavé úkazy na noční obloze. **Za příznivého počasí** vám nabídneme **pozorování hlavním dalekohledem i malými dalekohledy** – ukázkou podzimních souhvězdí, pozorování planet i vzdálených objektů vesmíru.

A nebude-li počasí přát, umožníme vám **prohlídku** hvězdárny a její astronomické techniky a instalovaných výstav.

vstupné: dospělí 20 Kč, děti 10 Kč

Zveme Vás na **pravidelné** pozorování noční oblohy, které se v měsíci říjnu koná v pondělí, středu a pátek **od 20 hodin**. Pozor: **mimořádné pozorování zatmění Slunce se koná v pondělí 3. října od 9:30 do 13 hodin**.

Co uvidíte na obloze

V nejbližší době nás čeká zatmění Slunce, pozorovatelné od nás jako částečné. V době trochu vzdálenější čekají nadšené pozorovatele první omrzliny... ale to už přebíhám čas. V říjnu nás snad čekají ještě optimální teploty pro večerní pozorování...

Souhvězdí

Večer se při soumraku poměrně nízkou nad západním obzorem vynoří Arkturus ze souhvězdí Pastýře. Před půlnocí zmizí za

obzorem i Severní koruna s Herkulem, zatímco na opačné straně stoupá vzhůru souhvězdí Byka. Blíženci s Orionem už nám vychází kolem půlnoci. Brzy ráno je doplní Rak a před svítáním se nad východní obzor prodere i Lev. Velice nízkou na světlé obloze se nám pak ráno opět vrací Pastýř.

Objekty vzdáleného vesmíru

Souhvězdí Herkula nabízí krásnou kulovou hvězdokupu **M13**, Lyra planetární mlhovinu **M57** a Labuť mimo jiné třeba otevřenou hvězdokupu **M29**. Galaxii **M31** viditelnou za dobrých podmínek i pouhým okem hledejte v Andromedě. V triedru ji spatříte jako mlhavý objekt oválného tvaru. Plejády (**M45**) v souhvězdí Byka vychází večer, pouhým okem je vidíme jako sedm hvězd nápadně blízko vedle sebe. Někteří laici si tento útvar pletou s Malým vozem.

Planety

Merkur bude po celý Měsíc zcela nepozorovatelný stejně jako **Jupiter**. **Venuše** uvidíme večer nad západním obzorem, **Mars** vychází ze večerního soumraku a **Saturn** až kolem půlnoci.

Meteorické roje

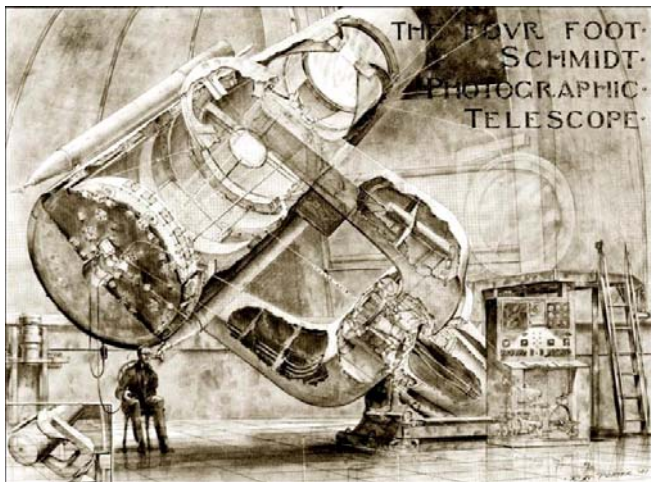
22. října nastává maximum meteorického roje Orionidy. Za hodinu můžeme spatřit až 25 meteorů... Bohužel bude silně rušit Měsíc 5 dní po úplňku.

Zatmění Slunce

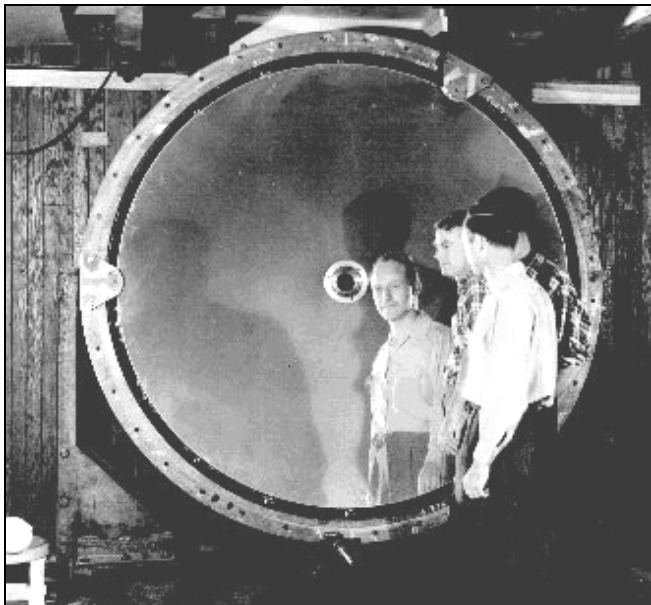
3. října dopoledne můžeme z našich zeměpisných šířek pozorovat částečné zatmění Slunce. Z jižní Evropy je viditelné jako prstencové. Hvězdárna Zlín bude po celou dobu úkazu pro veřejnost otevřena.

Lukáš Turek

Nostalgie historická

Rok 1938: Schmidtova fotografická komora o průměru 48 palců, která byla svým zorným polem 36° ideálním dalekohledem pro určování cílů palomarského pětimetrového dalekohledu. Nahoře kresba Russela Portera, dole hlavní zrcadlo před uložením do tubusu. Dalekohled byl uveden do provozu až v roce 1948. Dlouhou dobu byl největším fotografickým dalekohledem na světě.

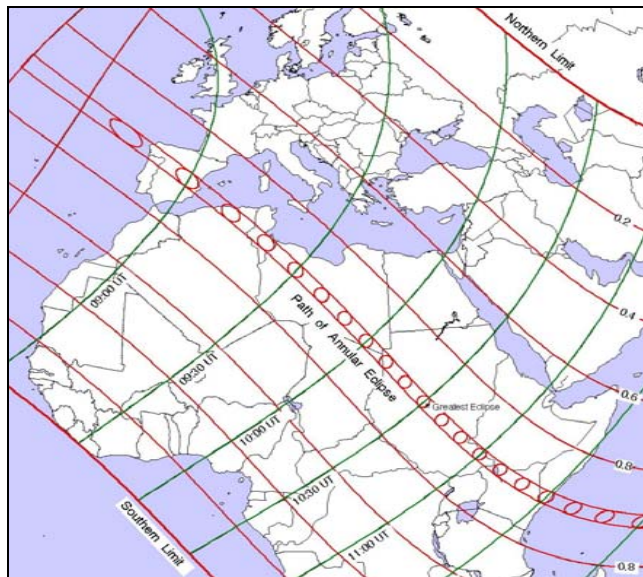

Zatmění Slunce

V pondělí 3. října 2005 nastane zatmění Slunce. V Portugalsku, Španělsku a severní Africe bude pozorovatelné jako prstencové, u nás bude viditelné jako částečné mezi 10:02 a 12:32 hodin letního času. Největší fáze nastane v 11:15 (časové údaje platí pro Zlín).

Varování: Pozorování zatmění Slunce nechráněným okem nebo dokonce dalekohledem bez slunečního filtru je velmi nebezpečné a hrozí velmi vážné poškození zraku. Nikdy se nepokoušejte namířit nechráněný dalekohled směrem ke Slunci.

Ve zlínské hvězdárně se bude konat pozorování zatmění v době od 9:30 do 13:00 hodin. V tuto dobu budou moci návštěvníci pozorovat úkaz hlavním dalekohledem opatřeným speciálními hranolem i menšími dalekohledy bez rizika poškození zraku. Pozorování bude doprovázeno odborným výkladem.

Cesta stínu Měsíce po povrchu Země. Pruh prstencového zatmění je vyznačen dvěma liniemi a elipsou tvaru okamžitého stínu. Na souběžných liniích je v pravém okraji mapy vyznačeno procento zastínění Slunečního disku. Na liniích kolmých k isofotám je na pozadí Afriky udán místní čas maximální fáze zatmění

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost,
Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, tel. 577 436 945.
Připravili Michal Petráš, Lukáš Turek a Ivan Havlíček.

Další aktuální informace naleznete na stránkách www.zas.cz.

iDNES.cz

Náš mediální partner.

Zlínská astronomická společnost

Hvězdárna Zlín

**Přijďte se podívat
na zatmění Slunce 3. října
10:02 – 12:32 SELČ**

**Nenechte si ujít
Tři sestry M. Macháčka**

**Program na měsíc
říjen 2005**

www.zas.cz